

REPUBLICA MOLDOVA
CONSILIUL RAIONAL CIMIȘLIA

DECIZIE

din 22 decembrie 2017

nr.08/15

**Cu privire la aprobarea Programului teritorial
de combatere a hepatitelor virale B, C și D pentru anii 2017-2021**

În scopul realizării prevederilor Legii ocrotirii sănătății nr. 411-XII din 28 martie 1995, Legii nr 10-XIV din 23 februarie 2009 Privind supravegherea de stat a sănătății publice, Programului Național de combatere a hepatitelor virale B, C și D pentru anii 2017-2021 aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr.342 din 26 mai 2017, privind aprobarea, Programului național de combatere a hepatitelor virale B, C și D pentru anii 2017-2021, în temeiul art.4 al.(2) din Legea privind descentralizarea administrativă nr.435-XVI din 28.12.2006, art. 43 alin.(1) litera (b) Legea privind administrația publică locală nr.436-XVI DIN 28.12.2006, Consiliul raional Ciemișlia **DECIDE:**

1. Se aprobă Programul teritorial de combatere a hepatitelor virale B, C și D pentru anii 2017-2021, conform (anexei nr.1);

2. Se aprobă planul de acțiuni pentru anii 2017-2021 privind implementarea Programului teritorial de combatere a hepatitelor virale B, C și D pentru anii 2017-2021, conform (anexei nr.2);

3. Se aprobă regulamentul Consiliului de coordonare a implementării Programului teritorial de combatere a hepatitelor virale B, C și D pentru anii 2017-2021 conform (anexei nr.3);

4. Se instituie și se aprobă Componenta nominală a Consiliului de coordonare a implementării Programului teritorial de combatere a hepatitelor virale B, C și D pentru anii 2017-2021 (anexa nr.4)

5. Controlul executării prezentei decizii se atribuie vicepreședintelui raionului d-lui Iurie Răileanu.

6. Prezenta decizie se aduce la cunoștință prin publicare pe pagina oficială a Consiliului raional Ciemișlia www.raioncimisia.md.

Președintele ședinței

Netedu Gheorghe

Secretarul Consiliului

Spînu Vasile

**Programul teritorial
de combatere a hepatitelor virale B,C și D
pentru anii 2017-2021**

1. Programul Teritorial de combatere a hepatitelor virale B, C și D pentru anii 2017-2021 reprezintă un document pe termen mediu, care include angajamente prioritare privind asigurarea măsurilor de control și răspuns la hepatitele virale acute, cronice și cirozele hepatice de etiologie virală, îndreptate spre diminuarea poverii medicale și socio-ecomice determinate de aceste maladii.
2. Programul este elaborat în conformitate cu prevederile programului național de combatere a hepatitelor virale B, C și D pentru anii 2017-2021.
3. Necesitatea prezentului program este dictată de faptul că hepatitele virale B,C și D constituie una dintre problemele majore de sănătate publică, atât din cauza răspîndirii globale, endemicității, morbidității și a mortalității crescute, cât și a ratei înalte de invaliditate în urma cronicizării infecției.

I. Identificarea problemei.

4. Povara hepatitelor virale parenterale este majoră la nivel mondial, regional și național. Estimările OMS relevă ca circa 2 miliarde de oameni au contactat virusul hepatitei B, din care 240 de milioane au devenit purtători cronici, fiind susceptibili de a fi infectați cu virusul hepatitei D. Anual, în diferite regiuni geografice sunt înregistrate peste 780 mii de decese din cauza hepatitei virale B și 500 mii din cauza hepatitei virale C.
5. Conform datelor statistice, în Republica Moldova indicele morbidității prin hepatita virală B acută s-a redus de la 25,46 % în anul 1997 pînă la 0,96 % în anul 2015, prin hepatita virală C acută – de la 6,14 % pînă la 1,26 % , prin hepatita virală D acută de la 1,89 % pînă la 0,1 % în anul 2015.
6. Totuși, indicii menționați depășesc indicatorii similari din unele țări europene.
7. Morbiditatea prin hepatite cronice de origine virală ramîne a fi destul de înaltă, avînd tendință de majorare exprimată printr-un total de 43 282 bolnavi cu hepatite virale cronice (cu hepatită virală B cronică – 25 961 bolnavi, cu hepatită C cronică – 13 423 bolnavi , cu hepatită D cronică -1481 bolnavi și de etiologie neprecizată – 2417 bolnavi). De asemenea , cazurile de îmbolnăvire cu ciroze hepatice de etiologie virală se mențin la un nivel înalt -5 178 bolnavi. Republica Moldova, conform datelor intituțiilor internaționale se situează pe primul loc în lume , după mortalitatea prin ciroze hepatice – 71,2 cazuri de deces la 100 mii persoane.
8. Din totalul bolnavilor, anual, circa 155 pacienți beneficiază de tratament contra hepatitei virale B, 180 pacienți sunt tratați contra hepatitei virale C și 30 – contra hepatitei virale D, în lista de așteptare pentru tratament figurînd 1362 bolnavi.
9. Nivelurile înalte de morbiditate prin hepatitele virale se materializează printr-un impact social negativ.
10. O altă problemă o contituie atingerea nivelului - țintă recomandat pentru acoperirea vaccinală de 95 % pentru vaccinul contra hepatitei virale B a persoanelor din grupurile cu risc sporit de infectare.

11. Persistă cazurile de transmitere nosocomială a HVB – 2,4 % și a HVC – 12,0 % , dar și cazurile în care nu a fost stabilită calea de transmitere : 56,8 % pentru HVB și 70.7 % pentru HVC.
12. Totodată, sunt examinați insuficient, clinic și paraclinic, persoanele contacte din focare cu privire la markerii hepatitelor virale, deoarece unele dintre ele nu dețin nici poliță de asigurare medicală și nici resurse financiare pentru acoperirea costului investigației.
13. Situația epidemiologică în cazul hepatitelor virale este determinată și de accesul redus sau lipsa serviciilor de screening în RM.
14. Se atestă o implicare redusă a mass-mediei în informarea populației, impunându-se realizarea de campanii de informare privind hepatitele virale.
15. Printre problemele importante se numără și lipsa unui registru național (electronic) pentru evidența morbidității și a bolnavilor cu hepatite virale B, C și D și ciroze hepatice provocate de virusurile nominalizate. La momentul actual colectarea și stocarea datelor prin aceste maladii se face în format scris și prin utilizarea MS Excel.
16. Astfel, hepatitele virale reprezintă o problema majoră pentru RM ,inclusiv, raionul Cimișlia, care impune elaborarea și realizarea în continuare a programului, acesta fiind incontestabil necesar atât din vedere medico- social,cît și economic.

II. Obiectivele programului

17. Obiectivul general al programului rezidă în reducerea în continuare a morbidității prin hepatitele virale B, C și D acute, cronice și ciroze, inclusiv minimalizarea consecințelor socio-economice.

18. Obiectivele specifice ale programului :

1. Dezvoltarea serviciilor de diagnostic de laborator și de screening a hepatitelor virale B, C și D , cu majorarea, pîna în anul 2021 , a ratei de depistare precoce a persoanelor infectate cu virusurile nominalizate ;
  2. Reducerea cu 50 % ,pîna în anul 2021,a incidenței și prevalenței hepatitelor virale B, C și D acute în scopul reducerii morbidității prin hepatite cronice și a cirozelor hepatice cauzate de virusurile nominalizate.
  3. Asigurarea, pîna în anul 2021 a accesului aceluși puțin 50 % din pacienți cu hepatite virale B, C și D din raion la servicii calitative de tratament și îngrijire continuă în baza implementării protocoalelor clinice naționale, a ghidurilor clinice internaționale.
  4. Informarea continuă, pîna în anul 2021 a populației privind hepatitele virale.
19. Programul este elaborat în conformitate cu prevederile Programului Național de combatere a hepatitelor virale B, C și D pentru anii 2017-2021.

Secretarul Consiliului

Spinu Vasile

**Planul de acțiuni
pentru realizarea Programului Teritorial de combatere a
hepatitelor virale B,C și D pentru anii 2017-2021**

Nr	Denumirea acțiunii	Responsabili de executare	Termen de executare	Indicatori de monitorizare
Obiectivul nr.1: Dezvoltarea serviciilor de diagnostic de laborator și screening-ul hepatitelor virale B,C,D cu majorarea ratei depistării precoce către anul 2021 a persoanelor infectate cu virusurile nominalizate				
1.	Asigurarea managementului calității interne la etape de preexaminare,examinare și postexaminare a investigațiilor de laborator la toate nivelurile de asistență medicală și a managementului calității externe	IMSP SR IMSP CS Cimișlia	2017-2021	Numărul de laboratoare acreditate
2.	Testarea la markerii hepatitelor virale (Ag-HBs, Anti-HCV) pentru diagnosticul de laborator precoce a grupurilor de risc	IMSP SR Cimișlia Medicul infecționist IMSP CS Cimișlia	2017-2021	Nivelul de depistare a markerilor Ag-HBs, Anti-HCV la persoanele din grupurile cu risc sporit testate-%
3.	Confirmarea de laborator a diagnosticului de hepatita virală B,C și D pentru probele inițial reactive sau pozitive, în cazuri suspecte, fals- pozitive, discutabile conflictuale etc. de către laboratorul de referință în microbiologie a Centrului Național de Sănătate Publică.	IMSP SR Cimișlia	2017-2021	Numărul de cazuri de hepatite virale B,C și D confirmate în Laboratorul de referință în microbiologie a Centrului Național de Sănătate Publică.
Obiectivul nr.2: Reducerea cu 50% până în 2021 a incidenței și prevalenței hepatitelor virale B,C,D acute în scopul reducerii morbidității prin hepatite cronice și ciroze hepatice cauzate de virusurile nominalizate.				
1.	Măsurile profilactice implementate la nivelul de instituție medico-sanitare: 1)Procurarea tehnicii moderne de sterilizare a instrumentarului medical pentru IMSP și private	IMSP SR Cimișlia IMSP CS Cimișlia Cabinetele stomatologice private,punctele de prelevare a materialului biologic.	2017-2021	1) Incidenta prin hepatitele virale B,C,D acute la 100000 populație 2) Incidenta și prevalența prin hepatitele virale B,C,D cronice, ciroze hepatice virale la `100000 populație

	2)Fortificarea IMSP și private cu echipament de unică folosință a serviciului ginecologic și stomatologic			3) Ponderea cazurilor de hepatite virale B, C, D cu cale de transmitere nosocomiala-%
2.	Vaccinarea contra hepatitelor virale B a persoanelor din grupurile cu risc sporit de infectare	IMSP SR Cimișlia IMSP CS Cimișlia, Gura-Galbenei, Javgur, cabinetele stomatologice private	2017-2021	Ponderea persoanelor din grupurile cu risc sporit de infectare vaccinate contra hepatitei virale B-%

Obiectivul specific 3. Asigurarea accesului a cel puțin 50% din pacienți cu hepatite virale B, C și D la servicii calitative de tratament și îngrijire continuă până în anul 2021 în baza implementării Protocoloalelor clinice naționale, Ghidurile clinice internaționale.

1.	Organizarea și asigurarea tratamentului bolnavilor cu hepatite virale B, C, D acute și cronice, ciroze hepatice virale, inclusiv cu coeficienții HVC/HIV și HVB/HIV	IMSP SR Cimișlia Medicul infecționist	2017-2021	Ponderea persoanelor cu hepatitele virale B, C, D și ciroze hepatice virale, care au beneficiat de tratament din numărul celor ce necesită -%
2	Monitorizarea tratamentului și dispensarizarea convalescenților după hepatite virale B,C și D acute și cronice,și ciroze hepatice	IMSP SR Cimișlia Medicul infecționist	2017-2021	

Obiectivul nr 4.: Informarea continuă până în 2021 cu ridicarea gradului de alertă a fiecărei persoane indeosebi în rândul grupurilor cu risc sporit de infectare și a comunității privind hepatitele virale B, C, D

1	Promovarea modului sănătos de viață pentru excluderea transmiterii pe cale sexuală(promovarea utilizării corecte și incorecte a prezervativului),habituala și prin utilizarea de droguri a hepatitelor virale B,C,D	CSP Cimișlia, IMSP SR Cimișlia Medicul ginecolog Medicul narcolog CTV, IMSP CS Cimișlia, Gura-Galbenei, Javgur	2017-2021	Campanii de informare și comunicare
2.	Informarea populației prin intermediul mass-media privind evitarea folosirii de comun a obiectelor individuale(aparate de barberit,periute de dinț)etc.	CSP Cimișlia, IMSP SR Cimișlia Medicul ginecolog Medicul narcolog CTV, IMSP CS Cimișlia, Gura-Galbenei, Javgur	Permanent	Nr de Campanii
3.	Informarea populației despre consecințele grave ale coinfecției cu virusul HIV și promovarea profilaxiei specifice și nespecifice a hepatitelor virale între persoanele infectate cu HIV.	CSP Cimișlia, IMSP SR Cimișlia Medicul ginecolog Medicul narcolog CTV, IMSP CS Cimișlia, Gura-Galbenei,	Permanent	Nr acțiunilor de promovare a sănătății (informare) în domeniul combaterii hepatitelor virale B, C, D efectuate de specialiștii în domeniu

		Javgur		
4.	Marcarea în fiecare an la 28 iulie a zilei mondiale a hepatitei cu implicarea mijloacelor mass-media comunităților și societății civile,etc.	CSP Cimișlia, IMSP SR Cimișlia Medicul ginecolog Medicul narcolog CTV, IMSP CS Cimișlia,Gura- Galbenei, Javgur	Anual	Nr. de activități
5	Ridicarea nivelului de alertă a populației prin Mass-Media	CSP Cimișlia,	Permanent	Nr. de comunicate
6	Instruirea personalului medical privind riscul infectării profesionale, interpretarea semnificației marcherilor serologici și a măsurilor de control și răspuns la hepatitele virale B,C și D și măsurile de combatere a acestora	CSP Cimișlia, IMSP SR Cimișlia IMSP CS Cimișlia, Gura-Galbenei, Javgur	Permanent	Nr. de medici instruiți în interpretarea marcherilor serologici și a măsurilor de control și răspuns la hepatitele virale B, C și D.
7	Elaborarea rapoartelor teritoriale privind situația epidemiologică prin hepatite virale B, C și D	CSP Cimișlia, IMSP SR Cimișlia IMSP CS Cimișlia, Gura-Galbenei, Javgur	Anual 2017-2021	Rapoarte elaborate

Medic Sef CSP Cimisia

T.Pascari

Director IMSP SR Cimisia

M .Florea

Sefa IMSP CS Cimisia

L.Capcelea

Sefa IMSP CS G-Galbenei

L.Vicol

Sefa IMSP CS Javgur

O.Prodan

Șeful SRL /Cim Dent/

A.Cazacu

Șeful SRL /Duca Dent/

V. Duca

Seful II /S. Mihailiuc/

S. Mihailiuc

Șeful SRL /Boni Dent/

P. Godoroja

Șeful CO /Top Dent/

I. Topalov

Șeful SRL /Natural Smail/

N. Popovici

Șeful SRL "Denta Stan"

O. Stanescu

Regulamentul

Consiliului de coordonare a implementării programului teritorial de combatere a hepatitelor virale B, C și D pentru anii 2017- 2021.

I. Principii generale.

1. Consiliului de coordonare a implementării programului teritorial de combatere a hepatitelor virale B, C și D pentru anii 2017- 2021 prezintă o structură intersectorială cu funcții consultative, fără statut de persoană juridică, care activează pe baza obștească și are drept scop coordonarea proceselor necesare organizării eficiente și suportului în implementarea programului teritorial.

2. Consiliul activează în conformitate cu prezentul regulament.

3. Consiliul este constituit din reprezentanții CSP Cimișlia, IMSP SR Cimișlia, IMSP CS Cimișlia, Gura-Galbenei, Javgur Direcția finanțe a Consiliului raional Cimișlia.

Se stabilește că, în cazul eliberării din funcții a persoanelor ce fac parte din componența consiliului nominalizat, atribuțiile lor în cadrul acestuia vor fi executate de persoane nou-desemnate în posturile respective.

II. Atribuțiile de bază și domeniile de suport ale consiliului.

4. Consiliul exercită următoarele atribuții:

a) coordonează implementarea Programului.

b) facilitează crearea unui parteneriat constructiv intersectorial prin coordonarea acțiunilor și resurselor disponibile.

c) analizează problemele interdependente și prezintă propuneri de soluționare a acestora, inclusiv în cadrul achizițiilor.

5. Consiliul acordă suport în următoarele domenii :

1) suport tehnic la :

a) perfecționarea procesului de instruire a personalului.

b) evaluarea și planificarea activităților pe o perioadă de scurtă și de lungă durată.

c) susținerea monitoringului permanent al nivelului de morbiditate, mortalitate provocate de hepatitele B, C și D, al acoperirii cu vaccin contra hepatitei virale B a grupurilor cu risc sporit de infectare, al activităților de tratament și serviciilor de diagnostic de laborator.

d) susținerea monitoringului mijloacelor financiare, stocurilor de medicamente, consumabilelor, reactivilor de laborator, dispozitivelor medicale și al vaccinurilor, în scopul asigurării adecvate și la timp a resurselor materiale necesare pentru realizarea Programului.

e) evaluarea sistematică a rezultatelor realizării Programului.

2) asistență în informarea populației, inclusiv a grupurilor cu risc sporit de infectare, prin intermediul structurilor sociale și al mass-mediei privind hepatitele virale B, C și D.

III. Drepturile consiliului.

6. Consiliul în activitatea sa are dreptul de :

1) a cere și a primi de la instituțiile sanitare informația privind :

a) realizarea Programului teritorial.

b) dotarea laboratoarelor cu echipament și consumabile pentru diagnosticul de laborator al hepatitelor virale.

- c) dotarea cu instrumentar de sterilizare și cu seturi jetabile.
- d) acoperirea vaccinală a grupurilor cu risc sporit de infectare cu vaccin contra hepatitei B.
- e) stocurile de vaccinuri.
- f) includerea și efectuarea tratamentului
- g) nivelul de morbiditate.

2) a înainta, în caz de necesitate, propuneri de modificare a componenței consiliului și a invita la ședințe specialiști și persoane responsabile, reprezentanți ai organelor publice locale.

IV. Atribuțiile conducerii și membrilor consiliului.

7. Președintele consiliului exercită următoarele atribuții:

- 1) convoacă ședința consiliului.
- 2) conduce activitatea consiliului.
- 3) semnează deciziile consiliului și exercită controlul executării acestora.

8. Secretarul consiliului asigură.

- 1) pregătirea materialelor pentru ședințele consiliului.
- 2) difuzarea deciziilor consiliului membrilor acestora și instituțiilor interesate.
- 3) generalizează rezultatele privind executarea deciziilor adoptate și informează președintele consiliului despre aceasta.
- 4) elaborarea planurilor de activitate a consiliului în baza propunerilor președintelui, membrilor consiliului și autorităților publice și prezentarea lor spre examinare la ședințele consiliului.

9. Membrii consiliului sunt obligați

- 1) să își exercite atribuțiile în conformitate cu prezentul regulament.
- 2) să participe la ședințele consiliului.
- 3) să informeze conducerea instituțiilor pe care le reprezintă despre deciziile adoptate în cadrul ședințelor.

Organizarea activității consiliului.

10. Consiliul își desfășoară activitatea o dată în semestru.

11. Ședințele consiliului sunt deliberative dacă la ele participă majoritatea membrilor acestora.

V. Ședințele consiliului.

12. Ședințele consiliului sunt organizate la inițiativa președintelui sau secretarului, ori la solicitarea a 1/3 din membrii acestora cu informarea secretarului cu 10 zile înainte despre această intenție.

13. Procesul verbal al ședinței se întocmește de către secretarul acestuia în termen de 5 zile de la data desfășurării ședinței și se semnează de către președintele și secretarul consiliului.

VI. Deciziile consiliului.

14. În exercitarea atribuțiilor sale, consiliul adoptă decizii în problemele ce țin de competența sa.

15. Deciziile consiliului se adoptă cu votul majorității membrilor consiliului prezenți la ședință.

16. Deciziile consiliului sunt semnate de către președintele acestuia.

17. Deciziile consiliului au un caracter consultativ pentru toate autoritățile publice participante la implementarea Programului teritorial.

Secretarul Consiliului

Spînu Vasile

**Componența nominală
a Consiliului de coordonare a implementării Programului teritorial de combatere a
hepatitelor virale B, C și D pentru anii 2017-2021**

Tamara Pascari	-	președintele Consiliului, medic șef al CSP Cimișlia
Mariana Florea	-	vicepreședinte, director al IMSP SR Cimișlia
Ludmila Capcelea	-	vicepreședinte, șefa IMSP CS Cimișlia
Olga Prodan	-	șefa IMSP CS Javgur
Lidia Vicol	-	șefa IMSP CS Gura Galbenei
Natalia Rotari	-	medic infecționist
Ana Melnicenco	-	medic infecționist-secretar al Consiliului
Elena Batîru	-	CNAM, specialist coordonator SRB Cimișlia
Olga Gorban	-	șef Direcția finanțe Consiliul raional Cimișlia
Ludmila Ghenciu	-	medic epidemiolog CSP Cimișlia

Secretarul Consiliului

Spînu Vasile